

ประสิทธิผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่ส่งผลต่อนโยบายสาธารณะด้านคุณภาพชีวิตประชาชนในจังหวัดลพบุรี
Effectiveness of the Implementation of Good Governance of Local
Government Organizations affecting public policy on the Quality of
Life of People in Lopburi Province.

สันติศักดิ์ กองสุทธิใจ¹ เชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์² วสุกิจ เหล่าอินทร์³
Santisak Kongsutchai, Chaowarit Chongkekorn, Wasukit Laoin

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี และ 2) ผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อนโยบายสาธารณะด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดลพบุรี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน กับระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน 5 ด้าน โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาและความสอดคล้องภายใน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 126 แห่งในจังหวัดลพบุรี ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เจาะลึกจำนวน 10 คน ผลการวิจัย การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่า (3.69), SD = 0.98 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต ในภาพรวม พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก มีค่า (3.77), SD = 0.77 โดยปัจจัยด้านคุณภาพชีวิต ด้านความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมของชุมชน มีผลเป็นลำดับแรก (3.85), SD = 0.94 และผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลอธิบายผลกระทบด้าน

Received: 2022-03-04 Revised: 2022-04-22 Accepted: 2022-04-27

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี Faculty of Humanities and Social Sciences Thepsatri Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: aphinant.jais@gmail.com

² สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยวิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี Social Studies Mahachulalongkornrajavidyalaya University

³ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ Political Science Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Sawan Buddhist College

คุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 72.0 ($R^2 = .720$) โดยที่ปัจจัยที่ส่งผลด้านธรรมาภิบาล มีระดับสูงขึ้นทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนสูงขึ้น ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังด้อยประสิทธิภาพในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ข้อค้นพบสำคัญ คือ ยังขาดความเข้มแข็งกระบวนการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานผลการวิเคราะห์หัตถดถอยพหุ การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลอธิบายผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 72.0 ($R^2 = .720$) โดยที่ปัจจัยที่ส่งผลด้านธรรมาภิบาล มีระดับสูงขึ้นทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนสูงขึ้น ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังด้อยประสิทธิภาพในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ข้อค้นพบสำคัญ คือ ยังขาดความเข้มแข็งกระบวนการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, คุณภาพชีวิต, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

This research aims to 1) to study the level of public administration effectiveness of local administrative organizations in Lopburi, and 2) To study good governance management of Local Administrative Organization that influenced to the quality of people's lives in Lop Buri by using Mixed Methods Research, Descriptive Analysis, and Multiple Regression Analysis. The sample was 400 people residing in local administration in Lop Buri, for qualitative research, the researcher focused on in-depth interview of 10 personnel having duty for Local Administrative Organization. The result of study found that Good governance management of Local Administrative Organization in Lop Buri had quality at high level, $\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.98$. It found that the analysis result of good governance management influencing to the quality of people's lives in overall was at high level, $\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.77$. As the quality of people's lives, the satisfaction for community activity participation was the highest: $\bar{X} = 3.85$, $SD = 0.94$, the next was life satisfaction: $\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.96$, multiple regression analysis, and good governance management explaining the influence to the quality of people's lives for 72.0 % ($R^2 = .720$), the factor influencing to transparency, participation, accountability, and cost effectiveness were at higher level making the quality of people's lives better. The result of qualitative research found that Local Administrative Organization still lacked of efficiency to follow policies, statute of limitations and official regulations. The point was lack of strengthening and the community participation for management examination.

Keywords: efficiency, Quality of people's lives, good governance

1. ความนำ

นับแต่การถือกำเนิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งแรกในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2440 การบริหารจัดการท้องถิ่นกลับถูกครอบงำจากการบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตลอดมา การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และการปฏิวัติระบบการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นแบบโดยตรงทุกระดับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมาถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมครั้งใหญ่ในระดับท้องถิ่น (ธนศวร์ เจริญเมือง, 2553) ปัญหาหนึ่งที่เห็นชัดที่สุดคือการที่แต่เดิมระบบการเมืองของประเทศไทยได้ลอกแบบอย่างมาจากระบบการเมืองของประเทศอังกฤษ นั่นคือประชาชนเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่น และให้สภาฯ ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยอ้อม แต่ระบบการเลือกตั้งผู้บริหารโดยตรงทั่วประเทศเริ่มในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นรูปแบบของสหรัฐอเมริกา ที่มุ่งให้สภาฯ ทำหน้าที่ตรวจสอบฝ่ายบริหารกลับเกิดขึ้นโดยไม่มีการให้ความรู้แก่ประชาชน ผลก็คือมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมากที่ประชาชนเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นและหัวหน้าฝ่ายบริหารที่เป็นคนกลุ่มเดียวกัน แทนที่จะเลือกบุคคลที่มาจากคนละกลุ่ม จะได้มีการตรวจสอบการบริหารงานอย่างเข้มข้นและถ่วงดุลกันมิให้ฉ้อฉลอำนาจในระดับท้องถิ่น มุ่งหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยการมุ่งเน้นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเจตนารมณ์ในการกระจายอำนาจเพื่อปกครองตนเอง โดยมีสมาชิกทุกคนในสังคมสามารถเข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องนโยบายสาธารณะที่มีผลต่อการดำรงชีวิต เพื่อเป็นการปกป้องและพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของตนเอง (พงษ์ศานต์ พันธูลภ, 2546) ตามระบอบประชาธิปไตย “รัฐ” มีหน้าที่ในการบริหารจัดการภาครัฐให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาผลประโยชน์สาธารณะ อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชน รัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจไปยังส่วนท้องถิ่น ในด้านโครงสร้างตามกฎหมายของรัฐธรรมนูญนั้น ต้องการให้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อบริหารท้องถิ่น พร้อมกับเพิ่มอำนาจการตรวจสอบของภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรงมากขึ้นกว่าในอดีตที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมแบบทางอ้อม จึงได้กำหนดกระบวนการและวางกลไกโครงสร้างที่มีระบบความมั่นคง อย่างไรก็ตามระบบการคุ้มครองต่อประชาชนอันเป็นค่านิยมของการบริหารจัดการจากภาครัฐ ยังคงต่ำกว่ามาตรฐานและเป้าหมายที่คาดหวังไว้ โดยเฉพาะเรื่องของอุปสรรคจากการแทรกแซงของนักการเมือง รวมทั้งข้าราชการที่ใช้โอกาสแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในระบอบราชการ ทำให้ประชาชนจำนวนมากพลาดโอกาสหรือลดความสนใจในกิจการบ้านเมืองเพื่อปกป้องตนเองไป (อมร รักษาสัตย์, 2546)

แนวคิดเรื่อง **Good Governance** ได้ปรากฏมาตั้งแต่อารยธรรมการปกครองของกรีกสมัยโบราณ มาจากศัพท์ของคำว่า “Kubernan” ที่บันทึกโดยปราชญ์ที่ชื่อ “Plato” ซึ่งก็คือระบบการปกครอง (System of governing) คำว่า Gubernare ซึ่งหมายถึง “rule making or steering” การกำหนดหรือการถือทางเสือในการปกครอง (Agere Sam, 2000) การบริหาร

ภาครัฐแบบระบบธรรมาภิบาล (Good Governance) ในประเทศไทยถือเป็นการต่อยอดแนวความคิดมาจากกระแสการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ที่มีอิทธิพลมาตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 1980 หลักธรรมาภิบาลที่นำมาใช้ในประเทศไทย สาเหตุมาจากการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม ความด้อยประสิทธิภาพของกลไกการบริหารจัดการในระดับชาติและระดับองค์กร ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมไปถึงการทุจริตและการกระทำผิดจริยธรรมในวิชาชีพ การบริหารจัดการมีลักษณะที่ขาดความโปร่งใสบริสุทธิ์และยุติธรรม ส่งผลให้ตัวระบบเองที่ไร้ประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสหรือช่องทางการหาผลประโยชน์ การฉ้อฉล ทุจริตในกระบวนการนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้องในระบบราชการ นอกจากหลักธรรมาภิบาลจะครอบคลุมเรื่องการบริหารภาครัฐ (Public Administration) และความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน ธรรมาภิบาลยังได้ขยายไปถึงเรื่องการปรับใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ อย่างเหมาะสมอีกด้วย ตามคำนิยามดังกล่าวแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลมีความเกี่ยวข้องกับฝ่ายต่างๆ แตกต่างกันไป ซึ่งได้แก่ ภาครัฐ ภาคประชาสังคม และองค์กรบริหารงานภาครัฐ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นการสะท้อนถึงการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังขาดหลักธรรมาภิบาล พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้บัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า “ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการที่ดีตามแนวทางของพระราชกฤษฎีกานี้” โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและการอำนวยความสะดวก การตอบสนองความต้องการของประชาชนที่สอดคล้องกับบทบัญญัติ ในหมวด 5 และหมวด 7 ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยดูแล และให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำหลักเกณฑ์ (โกวิท พวงงาม, 2544) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวดที่ 12 มาตราที่ 249-254 การปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจสำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และในมาตรา 251 มีสาระสำคัญบัญญัติไว้ว่า การบริหารงานท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องใช้ระบบคุณธรรมและต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ (วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์, 2560)

ผู้วิจัยมีความตั้งใจในการศึกษาประสิทธิภาพผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อนโยบายคุณภาพชีวิตประชาชนในจังหวัดลพบุรี โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเมื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานแล้ว พบว่า มีพื้นที่ใกล้เคียงกับเมืองหลวง มีทางคมนาคมสะดวก และในแต่ละอำเภอมีพื้นที่ขนาดเล็ก ประชากรในภาพรวมส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งเหมาะสมและสอดคล้องในการศึกษาประสิทธิภาพผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อนโยบายคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี

2.2 เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อนโยบายสาธารณะด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดลพบุรี

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

ทำการศึกษารายงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างได้ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองลพบุรี พัฒนานิคม ท่าวุ้ง โคกสำโรง และอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยจะศึกษาใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักความโปร่งใส 2) ด้านการมีส่วนร่วม 3) ด้านความรับผิดชอบ 4) ด้านหลักความคุ้มค่า 5) ด้านหลักคุณธรรม และ 6) ด้านหลักนิติธรรม

การศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งแวดล้อม 2) ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม 3) ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ 4) ด้านทัศนคติความพึงพอใจในชีวิต และ 5) ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรีทั้งหมด 126 แห่ง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ราย จำนวน 5 เทศบาล และ 5 องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี และจากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องโดยตรงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ซึ่งได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 10 ราย

3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ถึง มกราคม พ.ศ. 2563 รวมเป็นระยะเวลา 12 เดือน

4. การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง

ประสิทธิผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งต่อต่อนโยบายสาธารณะด้านคุณภาพชีวิตประชาชนใน จังหวัดลพบุรี โดยแบ่งเนื้อหาและประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

2) แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

- 3) หลักธรรมาภิบาล
- 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 5) กรอบแนวคิดการวิจัย

5. วิธีดำเนินการวิจัย

1) **รูปแบบการวิจัย** การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยนำข้อดีและข้อเด่นของการวิจัยทั้ง 2 รูปแบบมาผสมผสานรวมกัน (Creswell, 2013; Tashkkori & Teddlie, 1998)

2) **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** เชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ประชากรที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 126 แห่งในจังหวัดลพบุรี จำนวน 750,668 คน ใช้การสุ่มของขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 สามารถคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ 384 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้จำนวนให้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน และผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยสุ่มแยกรูปแบบขององค์กรได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ราย จำนวน 5 เทศบาล และ 5 องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี

เชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานโดยตรงในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive selection) จำนวน 10 คน (สุวิมล ติรภานันท์, 2549)

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์เชิงอนุมาน ได้เลือกใช้การวิเคราะห์พหุคูณดอย (Multiple Regression Analysis) ใช้วิธี Enter เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

หลักเกณฑ์การจัดกลุ่มสำหรับการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ตัวแปร การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล และคุณภาพชีวิตของประชาชน จะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้ความกว้างของชั้น = 1 ดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
0.00 – 1.00	ระดับตามหลักธรรมาภิบาล และคุณภาพชีวิตของประชาชนน้อยที่สุด
0.01 – 2.00	ระดับตามหลักธรรมาภิบาล และคุณภาพชีวิตของประชาชนน้อย
2.01 – 3.00	ระดับตามหลักธรรมาภิบาล และคุณภาพชีวิตของประชาชนปานกลาง

3.01 – 4.00 ระดับตามหลักธรรมาภิบาล และคุณภาพชีวิตของประชาชนมาก

4.01 – 5.00 ระดับตามหลักธรรมาภิบาล และคุณภาพชีวิตของประชาชนมากที่สุด

7. สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ภาพรวมระดับผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล

ผลการดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการดำเนินงาน
หลักความโปร่งใส (X_1)	3.66	0.83	มาก
หลักการมีส่วนร่วม (X_2)	3.71	0.88	มาก
หลักความรับผิดชอบ (X_3)	3.69	0.80	มาก
หลักความคุ้มค่า (X_4)	3.73	0.85	มาก
หลักคุณธรรม (X_5)	3.64	0.91	มาก
หลักนิติธรรม (X_6)	3.68	0.82	มาก
ภาพรวม	3.69	0.98	มาก

ตารางที่ 1 ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 6 ข้อ มีค่าเฉลี่ย () อยู่ระหว่าง 3.64 – 3.73 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรโดยเฉลี่ยมาก ตัวแปรที่อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวแปรที่ 4 หลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ย () เท่ากับ 3.73 ตัวแปรที่อยู่ในระดับมากลำดับที่สอง และมีค่าเฉลี่ยสูง คือตัวแปรที่ 2 หลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย () เท่ากับ 3.71 ส่วนตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตัวแปรที่ 5 หลักคุณธรรม ค่าเฉลี่ย () เท่ากับ 3.64

เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .80 – 0.91 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อตัวแปรสอดคล้องกัน

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ภาพรวมระดับนโยบายคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล

คุณภาพชีวิตของประชาชน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับคุณภาพ ชีวิต
สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	3.72	0.88	มาก
สภาพแวดล้อมทางสังคม	3.71	0.94	มาก
การพักผ่อนหย่อนใจ	3.77	0.47	มาก
ทัศนคติความพึงพอใจในชีวิต	3.81	0.96	มาก
ความพึงพอใจในการร่วม	3.85	0.94	มาก

กิจกรรมของชุมชน

ภาพรวม	3.77	0.77	มาก
--------	------	------	-----

ตารางที่ 2 ผลการศึกษา พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ย () อยู่ระหว่าง 3.71 – 3.85 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนมีค่าเฉลี่ย () อยู่ระหว่าง 3.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.77 ระดับคุณภาพชีวิตมาก แสดงว่าประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี มีระดับคุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม คุณภาพชีวิตของประชาชน

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆
Y	1.000						
X ₁	.716*	1.000					
X ₂	.734*	.001	1.000				
X ₃	.774*	.043	.129*	1.000			
X ₄	.784*	.183*	.058	.052	1.000		
X ₅	.774*	.115*	.008	.035	.364*	1.000	
X ₆	.745*	.080	.028	.031	.037	.072	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เมื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาโดยอาศัยเทคนิคการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) เพื่อจะนำตัวแปรอิสระและตัวแปรตามไปทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ต่อไปโดยมีหลักการพื้นฐานคือ ตัวแปรอิสระต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างกันน้อย (P<.5) และตัวแปรอิสระต้องมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมาก (P>.5) ผลการวิเคราะห์พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลทุกด้าน อันประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับคุณภาพชีวิตของประชาชน (P>.5)

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ นโยบายสาธารณะด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย	ค่าสถิติ (t)	คะแนนมาตรฐาน	ระดับนัยสำคัญ (sig)
-------------------------------	----------------------	--------------	--------------	---------------------

(ตัวแปรอิสระ)	(b)		(Beta)	
ค่าคงที่	.325	3.180	-	.002
หลักความโปร่งใส	.256	3.932	.276	.000
หลักการมีส่วนร่วม	.285	5.237	.326	.000
หลักความรับผิดชอบ	.179	3.005	.186	.003
หลักความคุ้มค่า	.141	2.686	.157	.008
หลักคุณธรรม	-.078	1.494	-.091	.136
หลักนิติธรรม	.043	0.879	.046	.380

$R^2 = .720$ SEE = .41215 F = 168.575 Sig = .000

ตัวแปร	Sum of Squares (SS)	dF	Mean Squares (MS)	F	Sig
Regression	171.816	6	28.636	168.575	.000
Residual	66.759	393	.170		
Total	238.575	399			

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ตามรูปแบบของสมการที่เสนอไว้ พบว่า ตัวแปรอิสระปัจจัยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน มีอย่างน้อย 1 ด้าน ที่มีผลต่อนโยบายคุณภาพชีวิตของประชาชน ($F = 168.575$ sig = .000)

ตัวแปรอิสระ (การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล) สามารถอธิบายผลกระทบที่มีต่อตัวแปรตาม (คุณภาพชีวิตของประชาชน) ได้ร้อยละ 72.0 ($R^2 = .720$) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ในการทำนาย (SEE) = .412 โดยที่ปัจจัยที่ส่งผลของตัวแปรอิสระ หลักความโปร่งใส ($t = 3.932$ Sig = .000) หลักการมีส่วนร่วม ($t = 5.237$ Sig = .000) หลักความรับผิดชอบ ($t = 3.005$ Sig = .003) และหลักความคุ้มค่า ($t = 2.686$ Sig = .008) สูงขึ้นทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนสูงขึ้น

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในหลักการมีส่วนร่วม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนสูงสุด (Beta = .326) รองลงมา ได้แก่ หลักความโปร่งใส (Beta = .276) หลักความรับผิดชอบ (Beta = .186) และมีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนน้อยที่สุด คือ หลักความคุ้มค่า (Beta = .157)

ผลการวิเคราะห์ สามารถสรุปได้ว่า หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า สามารถร่วมกันทำนายผลได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต

ของประชาชนในภาพรวม โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) ร้อยละ 71.8 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (SEE) เท่ากับ .412 ซึ่งแสดงว่าเมื่อหลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าสูงขึ้น ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ข้อค้นพบจากการวิจัย ในด้านระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกระดับดำเนินงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลทั้ง 5 ด้าน ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ข้อมูลหลัก ที่มีความเห็นว่าการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องปฏิบัติตามกรอบแห่งกฎหมายอย่างชัดเจน โดยเฉพาะ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนพัฒนา 5 ปี ที่บังคับให้ฝ่ายบริหารและเจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ซึ่งส่งผลให้เกิด ความตระหนักในหน้าที่แห่งตน และสำนึกต่อการรับผิดชอบต่อคนในการเป็นผู้ให้บริการสาธารณะ และแนวทางการบริหารรัฐแนวใหม่ “New Public Administration = NPA” ก็เป็นกรอบการทำงานมุ่งเน้นค่านิยมองค์กรอย่างชัดเจน สอดรับกับแนวคิดของ Lane & Ersson, 2005 ที่มองว่าภารกิจหลักของภาครัฐในการจัดบริการสาธารณะ และภารกิจในการควบคุม กำกับดูแล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจ พรพลธรรม (2553) ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกา มีกฎหมายปฏิรูปคุณธรรม “The Ethics form Act, 1989” ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในระบบการบริหารท้องถิ่น และได้จัดตั้งองค์กรด้านคุณธรรม “The Office of Government Ethics = OGE” มาตรวจสอบและกำกับมาตรฐาน ส่วนในประเทศเดนมาร์ก มีกฎหมาย “Personal Policy” เพื่อสร้างคุณค่าต่อการให้บริการสาธารณะ เป็นมาตรฐานในการทำงานโดยคำนึงถึงจริยธรรมเจ้าหน้าที่ในการให้บริการจากภาครัฐ

1. ข้อค้นพบด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี มีระดับคุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเมื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานแล้ว พบว่า ในเขตเมืองประชากรประกอบอาชีพข้าราชการ และธุรกิจส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ มีพื้นที่ใกล้เมืองหลวง มีทางคมนาคมสะดวก อาณาเขตจังหวัดมีพื้นที่ขนาดกลาง โครงสร้างพื้นฐานทางหน่วยงานบริการสาธารณสุข และสถานศึกษาทุกระดับมีเพียงพอต่อการให้บริการในพื้นที่ สอดคล้องกับทัศนะของ สุพรรณิ ไชยอำพร และสนธิ สมัครการ (2535) ชาวชุมชนในเขตภาคกลางของประเทศไทย มีความพอใจในวิถีชีวิตของตน ระดับคุณภาพชีวิตและเกณฑ์การมีส่วนร่วมกับชุมชนอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

2. การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของ

ประชาชนในจังหวัดลพบุรี จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นัยทางสถิติที่ระดับถดถอยพหุ ค่าสถิติ (sig) .02 ซึ่งน้อยกว่าค่ากำหนดที่ระดับ .05 ไปไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม และหลักนิติธรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ใน 5 องค์ประกอบ คือ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ ทักษะด้านความพึงพอใจในชีวิต และด้านความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมของชุมชน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรเดช จันทกร (2532) เรื่องการบริหารการพัฒนากระทรวงสาธารณสุข การมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชนมีผลต่อคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับผลงานของมอลคอม กอกจิน ในเรื่องตัวแปรหลักที่ส่งผลต่อศักยภาพของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ นโยบาย องค์การ และผู้ปฏิบัติงาน โดยมีปัจจัยอื่นๆ เช่น สภาพแวดล้อมมาเกี่ยวข้องด้วย (ปิยะนุช เงินคล้าย, 2562)

3.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากศึกษาเอกสาร แผนยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนา 5 ปี ผู้วิจัยพบว่า มีปัญหาในการปฏิบัติในเรื่องการทํานันทักข้อตกลงแนวทางเสริมสร้างธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) มีประโยชน์ต่อการทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกท้องถิ่น ได้ตระหนักถึงการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดและระเบียบ แต่ยังมีแนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลบางข้อมีลักษณะเป็นนามธรรมมากเกินไป ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามได้ และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสรุปความเห็นได้ว่า ปัจจัยสำคัญในการดำเนินการบริการสาธารณะที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล มีหลายปัจจัย ได้แก่ (1) แหล่งที่มาของนโยบาย ความชัดเจนของนโยบาย การสนับสนุนนโยบาย ความซับซ้อนในการบริหารงาน สิ่งจูงใจของผู้ปฏิบัติ และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการนำนโยบายไปปฏิบัติ (2) ลดความเป็นทางการ ระบบการจัดการท้องถิ่นควรมีความเป็นระบบราชการน้อยที่สุด ลดขั้นตอนระเบียบวิธีการ เพราะปัจจัยด้านกฎหมายระเบียบวิธีการปฏิบัติบางกิจกรรมให้บริการเป็นอุปสรรคต่อการบริการประชาชน (3) ทางเลือกสาธารณะ รัฐควรให้องค์กร/เอกชน ที่มีความสามารถเหนือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการแทน (4)

สร้างองค์กรชุมชนที่มุ่งจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อร่วมเป็นจิตอาสาของชุมชน สร้างความเป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะกระบวนการตรวจสอบการดำเนินงานบริการสาธารณะท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ที่สำนักนายกรัฐมนตรี (2542) กำหนดไว้ว่า หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ภาครัฐต้องปฏิรูปบทบาทกระบวนการทำงานและสามารถบริหารทรัพยากรของสังคมให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนของไพรัช เตชะรินทร์ (2527) ข้อมูลเชิงคุณภาพขัดแย้งกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งผลการวิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก และในข้อค้นพบที่สำคัญจากข้อมูลเชิงคุณภาพประชาชนยังขาดการตื่นตัวและจิตสำนึกในกระบวนการมีส่วนร่วมทุกระดับ และภาครัฐขาดความจริงจังในการสร้างความเข้มแข็งกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการตรวจสอบการดำเนินงาน

จึงเป็นประชาธิปไตยแบบไพร่ฟ้า คือ ภาคประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมทางการเมืองเท่าที่ควร ในบทบาท สิทธิประโยชน์ และผลกระทบที่ตนจะได้รับ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) การจัดทำประชาคมแผนพัฒนา 5 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จะมีลักษณะที่แตกต่างไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอื่นๆ เนื่องจากมีพื้นที่ความรับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด ดังนั้น ประชาชนที่มาเข้าร่วมประชาคม/ร่วมพิจารณาสอบถามอาจไม่ใช่กลุ่มที่มีส่วนได้เสียจริง ทำให้ข้อมูลที่ได้มามีความคลาดเคลื่อนได้ ในการประชาคมควรพิจารณาผู้มีส่วนได้เสียจริงๆ และประกาศให้สาธารณะรับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อการตรวจสอบการดำเนินงานของท้องถิ่นได้อย่างเป็นจริง

2) จากปัญหาที่ผ่านมาการจัดทำแผน 5 ปี ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นบางแห่งไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากไม่มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ โดยนำโครงการทั้งหมดมาบรรจุในแผนพัฒนา 5 ปี ทำให้งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการ บางแห่งมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับงบประมาณด้านบุคลากรและการดำเนินงาน ทำให้มีงบประมาณด้านการลงทุนน้อย จึงส่งผลไม่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ และวิธีการจัดสรรงบประมาณให้ทุกชุมชนได้รับเท่ากันก็เกิดความเหลื่อมล้ำและมีข้อสงสัยในการได้ผลประโยชน์ทับซ้อนของผู้บริหารและสมาชิกสภา การทำแผนพัฒนาควรกำหนดเป็นนโยบายให้สาธารณะรับทราบมีการเผยแพร่

8.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) มีการจัดฝึกอบรมพนักงานท้องถิ่น ลูกจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบ หลักธรรมาภิบาล รวมทั้งจริยธรรม/จรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ

2) มีการจัดให้มีระบบควบคุมภายใน และให้การสนับสนุนให้มีการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างเคร่งครัด อันจะส่งผลให้มีการเบิกจ่ายที่ถูกต้อง

3) ถ้าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับหนังสือร้องเรียน หรือข้อมูลที่น่าเชื่อถืออื่นๆ เกี่ยวกับหน่วยงานของตน ที่มีข้อบ่งชี้ว่ามีการปฏิบัติไม่ถูกต้อง ผู้บริหารท้องถิ่นได้มีการตั้งกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริง หรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและถูกต้อง

8.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเด็นที่เกี่ยวกับสิทธิประชาชน กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และการวิจัยประเมินผลแผนพัฒนา 5 ปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกระดับ

2) การกำหนดนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ในแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในชุมชน หน้าที่กำหนด

นโยบายต้องมีหลักธรรมาภิบาล และต้องทำเป็นสัญญาประชาคมเพื่อให้ประชาชนในเขตพื้นที่ ได้พิจารณาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจในการใช้สิทธิ์เลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นครั้งต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

โกวิทย์ พวงงาม. (2544) **กระบวนการทัศน์ใหม่: พัฒนาสร้างเครือข่ายและเสริมความเข้มแข็ง.**

กรุงเทพมหานคร : เสมาธรรม.

ธนศร เจริญเมือง. (2553). **ทฤษฎีและแนวคิด:**

การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น.

กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

ปิยะนุช เงินคล้าย. (2562). **นโยบายสาธารณะ.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เบญจ พรพลธรรม. (2553). “การจัดการความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”. **ปริญาปรัชญาดุสิตบัณฑิตสาขารัฐศาสตร์.**

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พงษ์ศักดิ์ ฮุนตระกูล, คริสโตเฟอร์ บอลดิง และรีนา มาร์วาท. (2558). **โลกตื่น เมื่อเอเชียเปลี่ยน.**

กรุงเทพมหานคร : บริษัท โพสท์ พับลิชชิง จำกัด (มหาชน).

พงษ์ศักดิ์ พันธุลาภ. (2546). **สังคมชุมชนระหว่างประเทศ.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เสริมมิตรการพิมพ์.

วิสิทธิ์ ไรจน์พจนรัตน์. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.** นนทบุรี: บริษัทธนธการพิมพ์ จำกัด.

วุฒิสาร ตันไชย และเอกรวิ มีสุข. (2557). **ระบบการปกครองท้องถิ่นประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน : ราชอาณาจักรไทย.** กรุงเทพฯ: บริษัท ชัน แพคเกจจิง (2014) จำกัด.

สุวิมล ตีรภานันท์. (2549). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2557). **แปรถิ่นเปลี่ยนฐาน: สร้างการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานของประชาธิปไตย.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Agere, Sam. (2000). **Promoting Good Governance: Practices and Perspective.** London.

Creswell, J.W.(2013). **Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches.** (2nd edition). Thousand Oaks. CA: Sage Publications.

Jonh Stuart Mill. (1991). **Considerations on Representative Government.** New York:

Amherst Prometheus Books.

Krejcie, R.V., and Morgan E.W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.** Education and Psychological Measurement.

-
- Lane, J.E., & Ersson, S.O. (2005). **The New Institutional Politics: Performance and Outcomes.** New York: Routledge.
- Tashkkori, A., & Teddlie, C. (1998). **Mixed Methodology Combining Qualitative and Quantitative Approaches.** Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Weiss, M. (1971). **Political Participation: Crisis of political process, in Crisis and Sequences in Political Development.** Princeton N. J : Princeton University.